

Årsregnskap 2019

Hias Iks

Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter

ÅRSBERETNING 2019

Hias' virksomhet

Hias IKS er et interkommunalt vann og avløpsselskap som er eid av kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker. Selskapet er organisert som IKS (interkommunalt selskap) etter lov om interkommunale selskaper. Selskapet driver forskjellige anlegg og tekniske installasjoner i alle eierkommunene, og har sitt hovedkontor i Stange kommune.

Formålet med Hias IKS (selskapet) er å anlegge, eie og drive kommunaltekniske fellesanlegg for vann og avløp i de deltakende kommuner etter de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter, konsesjonsvilkår samt rammevilkår fastsatt av kommunene.

Hvilke anlegg som til enhver tid er fellesanlegg skal framgå av «Kommunedelplan for vann og avløp».

Etter anmodning fra en eller flere av de deltakende kommuner kan selskapet utøve forvaltningsmyndighet og påta seg andre oppgaver som faller naturlig innenfor Hias sitt virksomhetsområde. Slike oppgaver skal reguleres i avtaler med den eller de kommuner oppgavene gjelder.

Når dette fremmer selskapets kompetanse eller gir beregnede teknisk/ økonomiske driftsfordeler i tilknytning til kjernevirksomheten kan selskapet, eller heleide datterselskaper av selskapet:

- etablere selskaper som er organisert i henhold til norsk aksjelovgivning alene eller i samarbeid med andre,
- opprette samarbeid med andre kommuner eller IKS, og
- påta seg oppgaver for andre kommuner eller selskap.

Etablering av selskaper, alene eller sammen med andre, krever vedtak i representantskapet. Næringsvirksomhet ut over selvkostområdet skal ikke innebære vesentlig risiko. Selskapet skal innenfor eget virksomhetsområde vurdere rammebetingelser, trender og utviklingstrekk innenfor VA- sektoren, og kan framlegge begrunnede forslag til endringer av Selskapsavtalen når situasjonen tilsier det.

Resultat, utvikling og risiko

Hias IKS har i hovedsak inntekter fra salg av vann og rensing av avløp i Hamar, Løten, Ringsaker og Stange. Denne virksomheten er basert på langsiktige avtaler med eierkommunene.

Inntektene er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter ("Lov om vann og kloakkavgifter" og "Lov om forurensning") og skal være til selvkost etter "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer". Sistnevnte ble gjort om fra retningslinjer til forskrift gjeldende fra 01.01.20. Utvikling i selvkost har vært slik:

Selvkost-område		2015	2016	2017	2018	2019
Vann	Selvkostgrad dette året	118 %	93 %	88 %	80 %	81 %
	Saldo selvkostfond pr 01.01	13.364	18.777	16.850	13.034	5.493
	Årets avsetning til fond/bruk av fond	5.104	- 2.225	-4.109	-7.757	-8.343
	Kalkulatorisk rente på fond	309	297	293	217	30
	Saldo selvkostfond pr 31.12	18.777	16.850	13.034	5.493	- 2.819
Avløp	Selvkostgrad dette året	101 %	97 %	91 %	88 %	105%
	Saldo selvkostfond pr 01.01	458	728	-1.056	-6.991	- 15.991
	Årets avsetning til fond/bruk av fond	259	-1.781	-5.857	-8.730	3.887
	Kalkulatorisk rente på fond	11	- 3	- 79	- 269	- 323
	Saldo selvkostfond pr 31.12	728	- 1.056	- 6.991	- 15.991	- 12.427

Selvkostfond vises i mill. kr. Underdekning vises som negativt tall.

Hias IKS har i 2019 hatt en omsetning på 127,1 mill. kr, og et regnskapsmessig overskudd før og etter skatt på 0,6 mill. kr. I 2018 var omsetningen 117,3 mill. kr og det regnskapsmessige underskuddet etter skatt 9 mill. kr. Egenkapitalandelen er redusert fra 16% i 2018 til 13 % ved utgangen av 2019. Dette som følge av at investeringer i hovedsak finansieres ved låneopptak.

Sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer

Siden prisene til eierkommunene er basert på selvkost, vil risikoen knyttet til fremtidige resultater i Hias IKS være liten.

Selvkostgraden er rentesensitiv, hvilket innebærer at større svingninger i rentemarkedet får konsekvenser for prisen Hias kan levere sine tjenester til. Dette vil være uavhengig av lånebelastning.

Eventuelle usikkerheter for øvrig er først og fremst knyttet opp mot endringer i eksterne rammebetingelser. Konsekvensen av slike endringer vil imidlertid i hovedsak være endrede priser til kunder, ikke endringer i selskapets resultat og balanse.

Gjennom IKS-loven er eierkommunene solidarisk ansvarlig for selskapets forpliktelser. Eierkommunene utgjør også det vesentligste av kundegrnlaget for selskapet. Eierkommunenes andel av omsetning og kundefordringer pr. 31.12.19 utgjorde henholdsvis 96 % og 87 %. Utover eierkommunene er søsterselskapene Sirkula IKS og Hias How20 AS de største kundene. Sammen med eierkommunenes andel utgjør disse totalt sett 97% av omsetningen og 89% av kundefordringene ved utgangen av året. Kredittrisikoen ansees derfor å være lav. Selskapet er til en viss grad eksponert mot endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har flytende rente.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2019 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede.

Arbeidsmiljø

Selskapet er opptatt av å legge til rette for et godt arbeidsmiljø, og gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser regelmessig. Rekrutteringen til bransjen er lav og et godt arbeidsmiljø er en viktig konkurransefaktor for Hias. Selskapet arbeider aktivt med rekruttering, gir støtte til videreutdanning og deltar i traineeordninger. Selskapet legger også opp til at vi til enhver tid har 3 lærlinger, samt at vi tar inn elever på praksis i forbindelse med faget «prosjekt til fordypning». I tillegg bidrar selskapet med muligheter for praksisplasser og arbeidstrening gjennom NAV og attføringsbedrifter.

I 2019 har det vært rapportert om 4 arbeidsulykker med personskader og 1 nestenulykke. Ingen av situasjonene var av en alvorsgrad som medførte sykmelding. Totalt sykefravær i 2019 var 4% hvorav 1,3% var langtidsfravær, mot henholdsvis 3,4 % og 1 % i 2018.

Likestilling og mangfold, samt tiltak for å hindre diskriminering

Selskapet har pr utgangen av året 53 ansatte, av disse er 15 kvinner (28 %). Kvinneandelen i administrative stillinger utgjør 70 %, mens andelen av kvinner i lederstillinger utgjør 50 %. Selskapet har ingen ansatte i deltidsstillinger. Selskapet har som policy at arbeid av lik verdi skal gi lik lønn.

Selskapet arbeider aktivt for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Ved rekruttering, både internt og eksternt er personlige kvalifikasjoner hovedkriteriet, men dersom kvalifikasjoner ellers vurderes likt, prioriteres søkere fra underrepresenterte grupper som kan bidra til økt mangfold.

Ytre miljø

Hias IKS er en miljøbedrift, og bidrar til å ivareta det ytre miljøet. Virksomheten er underlagt lovverk og konsesjonsvilkår som selskapet opererer innenfor. Selskapet var fram til februar 2018 sertifisert etter ISO 14001, og arbeider kontinuerlig med forbedringer i et miljøperspektiv. Kvalitetssystemet er i 2019 under utvidelse for senere sertifisering i henhold til både ISO 9001 og ISO 14001. Det utarbeides hvert år egen Miljø-, Klima- og Kvalitetsrapport. Selskapet har egen energipolitikk.

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponering

Etter styrets oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse med noter et riktig bilde av virksomhetens resultat for 2019 og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Styret ønsker også å understreke at Hias IKS ved utgangen av 2019 har et ikke balanseført estimatavvik for pensjon på 14,4 mill. kr. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet. Med bakgrunn i ovenstående er årets regnskapsoverskudd anbefalt overført til egenkapitalen.

Forskning og utvikling

Arbeidet med å prøve ut patentert metode for biologisk rensing av avløp fortsatte i 2019, og det ble utarbeidet en plan for ombygging av anlegget basert på den nye metoden. Arbeidet med å realisere denne planen ble iverksatt mot slutten av året, og skal være avsluttet i løpet av 2021. Når denne utbyggingen er fullført, vil bruk av fellingskjemikalier for å fjerne fosfor bli avvirket, og fosfor gjenvunnet i form av struvitt. FoU- arbeidet videreføres med sikte på å dokumentere metodens kapasitet for å fjerne nitrogen i samme prosess. Etter ombygging til biologisk rensing vil Hias produsere struvitt som gjødselprodukt. Det ble i 2019 satt i gang arbeid med å dokumentere dette produktets egenskaper gjennom dyrkingsforsøk.

Bygging av nytt vannbehandlingsanlegg startet i 2019, og er planlagt slutført i løpet av 2021.

Styrets arbeid

7 ordinære styremøter ble avholdt i 2019. Viktige saker i 2019 var oppfølging av de store byggeprosjektene med nytt vannbehandlingsanlegg og omlegging til biologisk rensing med gjenvinning av fosfor.

I 2019 ble det avholdt 4 møter med representantskapet. Det er styrets oppfatning at representantskapet og eierne, gjennom ordinær rapportering er godt informert om selskapets status og investeringsbehov de nærmeste årene.

Styret takker de ansatte for godt arbeid i 2019.

Hamar, den 10.03.2020
Styret for Hias IKS

Kirsti Mengshoel

Marit Johnsrud

Arne Egil Stensås

Jarle Kristian Tangen

Marianne le Fèvre

Steinar Hagelund

Kjell Magne Brobakken
Styreleder

Morten Finborud
Adm.dirكتور

Resultatregnskap

Hias Iks

Tall i hele tusen

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2019	2018
Salgsinntekt	2	126 330	116 736
Annen driftsinntekt		752	537
Sum driftsinntekter		<u>127 082</u>	<u>117 273</u>
Lønnskostnad	3, 12	54 686	57 046
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	36 116	36 297
Annen driftskostnad	3, 4	20 835	22 663
Sum driftskostnader		<u>111 637</u>	<u>116 006</u>
Driftsresultat		<u>15 445</u>	<u>1 267</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		2 287	1 588
Annen finansinntekt		3	4
Annen rentekostnad	8	17 137	11 863
Resultat av finansposter		<u>-14 847</u>	<u>-10 271</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		597	-9 003
Skattekostnad på ordinært resultat	5	6	0
Ordinært resultat		<u>592</u>	<u>-9 003</u>
Årsresultat		<u>592</u>	<u>-9 003</u>
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	11	592	-9 003
Sum overføringer		<u>592</u>	<u>-9 003</u>

Balanse

Hias Iks

Tall i hele tusen

Eiendeler	Note	2019	2018
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Bygninger og bygningsmessige anlegg		106 349	57 837
Ledningsnett, grøfter ol.		371 781	284 140
Utearealer, plasser ol.		1 787	1 856
Maskiner og anlegg		105 484	105 610
Biler, transport- og anleggsmaskiner		2 298	2 191
Utstyr og inventar		4 384	4 735
Verktøy og tekniske installasjoner		95 372	102 540
Edb-utstyr og andre kontormaskiner		2 739	3 889
Anlegg under utførelse		266 746	224 263
Sum varige driftsmidler	6, 13	956 940	787 062
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	7	0	11 500
Investeringer i aksjer og andeler	7	161	11
Obligasjoner		394	394
Pensjonsmidler	12	2 347	2 133
Sum finansielle anleggsmidler		2 902	14 038
Sum anleggsmidler		959 841	801 100
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		14 919	15 537
Andre kortsiktige fordringer		13 197	14 817
Sum fordringer		28 116	30 354
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	103 566	146 253
Sum omløpsmidler		131 682	176 607
Sum eiendeler		1 091 523	977 707

Balanse

Hias Iks

Tall i hele tusen

Egenkapital og gjeld	Note	2019	2018
Innskutt egenkapital			
Annen innskutt egenkapital	10, 11	20 000	20 000
Sum innskutt egenkapital		<u>20 000</u>	<u>20 000</u>
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11, 14	121 759	132 517
Sum opptjent egenkapital		<u>121 759</u>	<u>132 517</u>
Sum egenkapital		<u>141 759</u>	<u>152 517</u>
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	12	6 100	5 920
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	8	897 042	766 436
Sum annen langsiktig gjeld	13	<u>897 042</u>	<u>766 436</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		23 346	31 709
Betalbar skatt	5	6	0
Skyldig offentlige avgifter		4 845	4 627
Annen kortsiktig gjeld		18 424	16 497
Sum kortsiktig gjeld		<u>46 621</u>	<u>52 833</u>
Sum gjeld		<u>949 764</u>	<u>825 190</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>1 091 523</u>	<u>977 707</u>

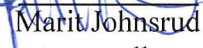
Hamar, 10.03.2020

Styret i Hias Iks

Kjell Magne Brøbakken
styreleder

Kirsti Mengshoel
nestleder

Arne Egil Stensåsen
styremedlem

Marit Johnsrud
styremedlem

Jarle Kristian Tangen
styremedlem

Steinar Hagelund
styremedlem

Marianne Jensen Le Fèvre
styremedlem

Morten Finborud
daglig leder

Indirekte kontantstrøm

Hias Iks

	Note	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		597	-9 003
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	-37
Ordinære avskrivninger		36 116	36 297
Endring i kundefordringer		618	14 233
Endring i leverandørgjeld		-8 363	10 653
Endring i andre tidsavgrensningposter		3 945	-15 778
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		<u>32 915</u>	<u>36 364</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		1 204	193
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-207 198	-79 792
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre f		-214	-228
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		<u>-206 208</u>	<u>-79 827</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		157 300	138 833
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-26 694	-18 899
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		<u>130 606</u>	<u>119 934</u>
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-42 687	76 471
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begy		146 253	69 781
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		<u>103 566</u>	<u>146 253</u>

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER**Regnskapsprinsipper**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Salgsinntekter

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan utlignes.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler som tilfredsstiller kravene til en handelsportefølje er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om tjenstepensjon. Tariffestet kollektiv tjenstepensjon tilfredsstiller kravene i lov om tjenstepensjon. Selskapet fører pensjonsforpliktelsene netto. Selskapets pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i forhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og actuarielle forutsetninger (actuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Selvkostfond

Virksomheten er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter og skal være til selvkost etter "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester". Selvkostfond er ikke balanseført. Oversikt over selvkostfond og selvkostresultater for det enkelte selvkostområde fremgår av note 15.

Beløp

Alle beløp er oppgitt i hele tusen.

NOTE 2 – SALGSINNTEKTER

Geografisk området er kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker.

Pr. Virksomhetsområde	2019	2018
Vann	34 535	31 400
Avløp	87 391	71 430
Renovasjon		0
Andre	4 404	13 906
Sum	126 330	116 736

NOTE 3 - LØNSKOSTNADER, ÅRSVERK, GODTGJØRELSER MV.

Lønnskostnader	2019	2018
Lønninger	40 466	42 271
Arbeidsgiveravgift	6 536	6 844
Pensjonskostnader	6 145	6 481
Andre ytelser	1 539	1 450
Sum	54 686	57 046

Gjennomsnittlig antall årsverk	56	58
--------------------------------	----	----

Ytelser til ledende personer	Adm. direktør	Styret/rep.skap
Lønn	1 313	401
Pensjonsutgifter	196	
Annen godtgjørelse	6	
Revisor		
Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:	2 019	2 018
Lovpålagt revisjon	90	107
Skatterådgivning	6	15
Annen bistand	20	30
Sum revisjonshonorar	116	152

NOTE 4 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER (POSTER SOM ER SAMMENSLÅTT)

	2019	2018
Materialer og fremmedytelser	219	122
Frakt og transport	1 455	1 779
Lokaler og områder	10 587	11 987
Leie av maskiner, inventar ol.	49	22
Kjøp av verktøy, inventar og driftsmaterialer	8 055	8 316
Reparasjoner og vedlikehold	6 783	5 649
Fremmede tjenester	3 687	2 931
Kontorkostnad, telefon og porto	4 094	5 614
Transportmidler	572	640
Reise, salg, kontingenter, forsikringer ol.	1 523	1 729
Aktiverte interne kostnader	-16 191	-16 125
Sum	20 835	22 663

NOTE 5 - SKATT

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2019	2018
Betalbar skatt	6	-
For lite avsatt forrige år		
Endring i utsatt skatt		
Sum skattekostnad	6	-

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	597	-9 003
Permanente forskjeller	-572	9 003
Anvendelse av fremførbart underskudd		
Endring i midlertidige forskjeller		
Årets skattegrunnlag	26	-

Oversikt over midlertidige forskjeller:

Fordringer		
Varer		
Anleggsmidler		
Avsetning etter god regnskapsskikk		
Pensjoner		
Gevinst- og tapskonto		
Sum midlertidige forskjeller		
Underskudd til fremføring		
Sum grunnlag for utsatt skattefordel		
Utsatt skatt 22 % (23% i 2017)	-	-

Hias IKS

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2019

NOTE 6 - VARIGE DRIFTSMIDLER OG GOODWILL

	Anskaffelses- kost pr 01.01.	Tilgang	Avgang	Årets av- skrivninger	Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	Bokført verdi pr 31.12.
Vann						
Bygningsmessige anlegg	61 649	137 239		778	21 955	176 933
Ledningsnett, grøfter ol.	343 717	30 395		8 285	89 252	284 861
Tomter og utearealer	1 493	3		28	133	1 363
Maskiner og anlegg	78 444	5		2 777	25 720	52 729
Utstyr og inventar	3 193			184	1 417	1 776
Verktøy og tekniske installasjoner	9 694	111		478	1 802	8 002
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	578				578	-
Sum Vann	498 769	167 752	0	12 529	140 856	525 664
Avløp						
Bygningsmessige anlegg	82 488	714		4 190	71 191	11 920
Ledningsnett, grøfter ol.	247 108	13 403	0	4 376	60 829	199 682
Maskiner og anlegg	115 098	19 273		3 889	42 475	91 897
Transport- og anleggsmaskiner	21			2	7	14
Utstyr og inventar	120			11	45	75
Verktøy og tekniske installasjoner	117 628	3 647	0	6 273	39 067	82 208
Sum Avløp	562 461	37 037	0	18 740	213 613	385 797
Vann og avløp felles						
Bygningsmessige anlegg	3 475			153	901	2 574
Utearealer, plasser ol.	100			5	25	75
Maskiner og anlegg	199			25	139	60
Person-, vare- og lastebiler	4 003	630		364	3 064	1 570
Transport- og anleggsmaskiner	515			11	485	30
Utstyr og inventar	2 095	106		108	1 558	643
Verktøy og tekniske installasjoner	5 809	0		800	4 333	1 476
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	4 045	530		276	3 156	1 419
Sum vann og avløp felles	20 241	1 267	-	1 742	13 660	7 848
Administrasjon						
Bygningsmessige anlegg	26 925			898	4 481	22 444
Utearealer, plasser ol.	1 100			37	183	917
Person-, vare- og lastebiler	1 179	0	0	147	495	684
Utstyr og inventar	2 611	0		154	722	1 889
Verktøy og tekniske installasjoner	13 303	0		905	4 436	8 867
Edb-utstyr oa. kontormaskiner	9 478	1 142	2 258	964	5 533	2 829
Sum administrasjon	54 595	1 143	2 258	3 105	15 850	37 630
Totalt	1 136 067	207 199	2 258	36 116	383 980	956 940
Herav anlegg under utførelse	61 968	204 778			0	266 746

Det er i 2019 gjort interne flyttinger mellom forskjellig anleggsgrupper.

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden for driftsmidlene er beregnet til:

- Bygninger, ledningsnett og uteanlegg 30 - 40 år
- Maskiner, utstyr, verktøy og inventar 10 - 15 år
- Transportmidler 8 år
- Edb og annet kontorutstyr 3 - 5 år
- Goodwill 5 år

NOTE 7 - DATTERSELSKAP, TILKNYTTET SELSKAP MV.

Selskapet har i 2019 ingen datterselskap og ingen tilknyttede selskap

Aksjen i Hias How2o as er delt ut til eierkommunene. Hias IKS har beholdt 3 aksjer, 1,5% av selskapet.

Aksjene er bokført under andre investeringer.

NOTE 8 - LANGSIKTIG GJELD

Opplysninger om lån fra kredittinstitusjoner

Långiver/lån nr.	Oppr. lån	Oppt. år/ siste avdrag	Restgjeld 1.1.19	Renter 2019	Innløsning/ Avdrag 2019	Restgjeld 31.12.19
Vann						
KBN-20060170	14 000	2006/2038	8 531	177	438	8 094
KBN-20060171	10 000	2006/2033	5 370	111	370	5 000
KBN-20080211	16 000	2008/2048	11 800	242	400	11 400
KBN-20080212	14 000	2008/2048	10 325	244	350	9 975
KBN-20090375	24 000	2009/2049	18 300	378	600	17 700
KBN-20100916	24 000	2010/2050	19 200	386	600	18 600
KBN-20110605	20 000	2011/2049	16 316	326	526	15 789
KBN-20130010	23 000	2013/2050	19 581	388	622	18 959
KBN-20130610	50 000	2013/2050	42 647	852	1 471	41 177
KBN-20140656	51 000	2014/2051	45 486	911	1 378	44 108
KBN-20150773	30 000	2016/2053	27 568	555	811	26 757
KBN-20160410	40 000	2016/2052	37 778	768	1 111	36 667
KBN-20160452	4 000	2016/2056	3 800	75	100	3 700
KBN-20170176	46 000	2015/2055	44 184	869	1 211	42 974
KBN-20180128	45 548	2015/2056	44 949	885	1 199	43 750
KLP-vann	157 300	2019/2059	-	1 716	0	157 300
Sum			355 836	8 879	11 186	501 950
Avløp						
KBN-20030776	16 219	2003/2023	3 869	72	774	3 095
KBN-20110606	15 000	2011/2030	9 474	185	789	8 684
KBN-20130009	20 000	2013/2045	16 563	326	625	15 938
KBN-20130611	15 000	2013/2033	11 250	222	750	10 500
KBN-20140658	30 000	2014/2041	25 556	509	1 111	24 444
KBN-20150775	30 000	2016/2039	26 087	522	1 304	24 783
KBN-20160400	110 000	2016/2053	104 054	2 039	2 973	101 081
KBN-20160454	18 000	2016/2049	16 909	332	545	16 364
KBN-20170174	11 000	2017/2046	10 431	214	379	10 052
KBN-20170175	57 000	2017/2052	54 557	1 071	1 629	52 929
KBN-20180129	98 833	2018/2048	97 186	2 002	3 294	93 891
Sum			375 934	7 495	14 174	361 760
KLP-8317.53.54282	40 000	2014/2044	34 667	740	1 333	33 333
Sum total			766 436	17 115	26 694	897 042

Deltakerkommunene Hamar, Stange, Ringsaker og Løten har stilt garantier for selskapets gjeld gjennom selskapsavtalen.

Rentekostnader inngår i finanskostnad.

NOTE 10 - INNSKUDDSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Innskuddshavere i Hias IKS pr 31.12. er:	Eierandel	Stemmeandel
Hamar kommune	52 %	52 %
Stange kommune	21 %	21 %
Ringsaker kommune	20 %	20 %
Løten kommune	7 %	7 %
Totalt	100 %	100 %

NOTE 11 - EGENKAPITAL

	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.	20 000	132 517	152 517
Årets resultat		592	592
Utdeling av aksjer i Hias How2o AS		-11 350	-11 350
Korreksjon tidligere år		-	-
Egenkapital pr 31.12.	20 000	121 759	141 759

NOTE 12 - PENSJONER

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede kollektive tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse og omfatter 53 ansatte pr 31.12.2019.

Tjenstepensjonsordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. I tjenstepensjonsordningen inngår også uføre-, ektefelle-, barnepensjon og AFP/tidligpensjon. Disse ytelsene samordnes med pensjoner som utbetales fra folketrygden. Tjenstepensjonsordningen i KLP er etter Norsk Regnskapsstandard nr 6 definert som en multiemployer plan. Hias har balanseført sin andel av totale pensjonsforpliktelser, og resultatført årets pensjonskostnad. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Selskapet følger NRS om Pensjoner. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad det overstiger 10 % av det største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6 530	6 719
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 790	2 448
Avkastning på pensjonsmidler	-3 450	-3 067
Resultatført estimatavvik	731	817
Resultatført planendring		-
Administrasjonskostnad	275	332
Arbeidsgiveravgift	867	907
Ansattes egenandel	-732	-769
Netto pensjonskostnad	7 011	7 388
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	110 043	106 398
Pensjonsmidler	-92 042	-78 159
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-14 440	-26 300
Arbeidsgiveravgift	2 538	3 982
Netto pensjonsforpliktelse inkl arbeidsgiveravgift	6 099	5 920

Økonomiske forutsetninger:	2 019	2 018
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,80 %	4,30 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	1,24 %	1,73 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,50 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

NOTE 13 - INVESTERING OG FINANSIERING

	2019	2018
Investering i varige driftsmidler	207 199	79 792
Utlån, kjøp av aksjer og andeler		
Sum investeringer	207 199	79 792

	2019	2018
Opptak av lån	157 300	144 381
Salg av anleggsmidler og aksjer		156
Egenkapitalfinansierte investeringer	49 899	-144 537
Sum finansiering	207 199	-

NOTE 14 - SELVKOSTFOND

Virksomheten er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter og skal være til selvkost etter "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester".

Oversikt over selvkostfond og selvkostresultater for det enkelte selvkostområde:

	Vann	Avløp	Totalt
Saldo selvkostfond per 01.01.	5 493	-15 991	-10 498
Årets selvkostresultat	-8 343	3 887	-4 456
Kalkulatoriske renter på selvkostfond	30	-323	-293
Saldo selvkostfond per 31.12.	-2 820	-12 427	-15 247

Til generalforsamlingen i HIAS IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert HIAS IKS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 591 682. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med vedtatt budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Gjøvik, 10. mars 2020
Deloitte AS

Thomas Hagen Alm
statsautorisert revisor